

รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

A Model of Local Government Management According to the Principles of Good Governance and Sufficiency Economy

กิติรัชต์ บุญเกาะ*
เชิดเกียรติ กุลบุตร**
ชมนานา ชมพูนรินทร์***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) วิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการจนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ๒) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๗ องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ส่งเสริมพัฒนาความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และความรู้เป็นคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการท้องถิ่น ๒) วางแนวทางปฏิบัติตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและความไม่ประมาท มีความพอเพียง ๓) ส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่นปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง ชอบธรรม มีความอดทนอดกลั้น ๔) ส่งเสริมข้าราชการท้องถิ่นให้มีความพากเพียร มีความอุตสาหพยายามทำงานหนัก ขยันหมั่นเพียร ๕) ดำเนินการที่บรรลุผลความสำเร็จและความสำเร็จเป็นผลมาจากความสามารถของหน่วยงาน ความขยันและอดทน ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ๖) ส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่นมีจิตสำนึกรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

และ ๓) ประเมินผลที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าถึงโดยสะดวก มีส่วนร่วมและมีความพึงพอใจ ๘) ประเมินผลที่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในความถูกต้องสมบูรณ์ เหมาะสมและความคุ้มค่าของโครงการกิจกรรมต่างๆ

ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = ๔.๘๙$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. = ๐.๑๒$) ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๐ ผลการประเมินความสอดคล้องในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\Sigma R = ๖.๗๑$) ค่าดัชนีความสอดคล้อง ($IOC = ๐.๙๕$) แปลผลมีความสอดคล้อง คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๘๕ ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง และความสอดคล้องรูปแบบภาพรวมทั้งหมด พบว่า ประเด็นการประเมินภาพรวมทุกข้อมีความถูกต้อง ความเหมาะสมและมีความสอดคล้องในภาพรวมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๒

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ธรรมาภิบาล, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The research objectives were as follows to: 1) analyze the success of local management awarded the best management. 2) create a format of local management using good governance and principles of sufficiency economy philosophy. 3) evaluate local government management using and principles of sufficiency economy. Qualitative research using research and development patterns were applied.

The results were as follows: The model of local administration management using good governance and sufficiency economy principles consisted of 7 important elements. 1) to develop local officials' job performance with morality awareness. 2) to stay moderated, precautious and sufficient. 3) to promote local officials to behave righteously. 4) to promote local officials attentive, Industrious, and productive. 5) to promote teamwork achievement. 6) having a plan to promote self-awareness of local officials and 7) transparency of evaluation by having information disclosure with an easy access to satisfy all. 8) evaluate the service recipients. Stakeholders are satisfied. In complete accuracy the suitability and value of various activities.

Results of evaluation forms found that overall evaluation was at a high level with an average of ($\bar{x} = 4.89, 0.12$) for the standard deviation interpreted as the highest level at 97.80 per cents. The overall conformity assessment results was at a high level ($\Sigma R = 6.71, 0.95$ IOC at 95.85) percents. The result of overall evaluation of suitability, accuracy, and consistency found that all items were accurate, suitable, and consistent at 96.82 percents.

Keywords: Management, Good Governance, Sufficiency Economy

๑. บทนำ

ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นโลกาภิวัตน์ เพราะอิทธิพลของเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ขณะที่กระแสประชาธิปไตยและเศรษฐกิจเสรี ได้กดดันให้ระบบราชการต้องมีขนาดที่เล็กลง แต่ต้องทำงานมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น นำไปสู่การเป็นระบบใหม่และการบริหารภาครัฐที่เป็นองค์กรสมัยใหม่ที่มีลักษณะของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) มากยิ่งขึ้น^๑ จากแนวคิดดังกล่าว ธรรมนูญการเมือง มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการนำแนวคิดไปปรับใช้กับหน่วยงานอย่างเห็นได้ชัด^๒ ระบบการบริหารงานภาครัฐไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยมีการกระจายอำนาจจากศูนย์กลางสู่กลไกที่อยู่นอกศูนย์กลางมากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้การบริหารราชการมีความ

คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ แนวความคิดการกระจายอำนาจในภาครัฐเริ่มเป็นรูปธรรมและมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น เริ่มจากการมีแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น มีผลทำให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ต้องถ่ายโอนอำนาจจากรัฐไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙^๓

การรวมศูนย์อำนาจย่อมมีขีดจำกัดในตัวเองเสมอ มักจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องประสิทธิภาพและความล่าช้าอันเนื่องมาจากข้อ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)**, (กรุงเทพมหานคร : พรีเมียร์โพร, ๒๕๕๒), หน้า ๑.

^๒ คนอง โสตา, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”, **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์**, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) : หน้า ๘๗.

จำกัดในเชิงโครงสร้างขององค์กรแบบระบบราชการที่ใหญ่โตเกินไปหรือเกิดสภาพของความ “ไม่ประหยัดในเชิงขนาด” (Diseconomies of Scale) เป็นต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการถ่ายเทอำนาจในทางการเมืองการปกครองให้อยู่ในมือขององค์กรหรือสถาบันที่อยู่นอกศูนย์กลางออกไป ทั้งนี้เพื่อให้กิจการต่างๆ ที่เป็นเรื่องภายใน (Domestic) ของชุมชนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้กระจายไปอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงาน และองค์กรในระดับพื้นที่หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นนั่นเอง^๔

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ.๒๕๕๕- ๒๕๕๙ มุ่งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงให้เป็นองค์กรที่เร่งฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงความสมบูรณ์เพื่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างสมบูรณ์ภายใต้ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่ดี โปร่งใสเป็นธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ยังคงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา รวมทั้งสร้างสมดุลการพัฒนาในทุกมิติ และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ในทุกระดับ เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลางเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ^๕ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความพอมี พอกิน พอใช้ และมีความสุข โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว^๖ จากการจัดอันดับคอร์รัปชันขององค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ Transparency International ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน Corruption Perception Index (CPI) ปี ๒๕๕๗ มี ๓๘ จาก ๑๐๐ คะแนน ไทยถูกลดอันดับลงสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาคอร์รัปชันของประเทศไทยมีวิกฤตเพิ่มขึ้นแทนที่จะลดลง และจากสถิติการร้องเรียนของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นรวมทั้งคะแนนเฉลี่ยธรรมาภิบาล ซึ่งได้จากผลการศึกษาระบบธรรมาภิบาลของภาครัฐ ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ตามโครงการ WGI : World Wide Governance Indicators ของธนาคารโลก ไทยมีคะแนนเฉลี่ย -๐.๐๙ ซึ่งค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบกับ

^๔Oates, W., “An Essay on Fiscal Federalism”, *Journal of Economic Literature*, Vol. 37 (1999) : pp. 1120-1149.

^๕ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. แหล่งที่มา : <http://www.nesdb.go.th>. [๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗].

^๖ พระชนนันท ฐานุตโร (ชัยชาติ), “การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์”, *วารสารวิชาการธรรมทธรศนั*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๙) : หน้า ๓.

มาเลเซียที่มีรายได้ใกล้เคียง แต่มีคะแนนสูงกว่าค่อนข้างมาก จากสถานการณ์คอร์รัปชันในประเทศมีความรุนแรง และมีมูลค่าความเสียหายสูงมากในแต่ละปี ในขณะที่ทุกภาคส่วนเริ่มต้นตัวตระหนักถึงภัยร้าย และผลกระทบของคอร์รัปชันที่ฉุดรั้งการพัฒนาประเทศทำให้เป็นปัญหาที่ทุกรัฐบาลได้มีนโยบายป้องกัน และแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ดังนโยบายรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล ปรับปรุงระบบราชการในหลายๆด้าน โดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ปณิธานคำนิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ และความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารกิจการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพความพยายามของภาครัฐในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานรวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการอำนวยความสะดวกประชาชนอย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้นแต่ในส่วนลึกของบุคลากรภาครัฐคือ จิตสำนึกของความเป็นบุคลากรของรัฐ ความรับผิดชอบ คุณธรรม เป็นสิ่งที่ต้องได้รับความสำคัญส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ด้วยการสร้างแรงจูงใจแรงกระตุ้นโดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมและการมีกลไกการกำกับ ทั้งภายในและภายนอกระบบบริหารภาครัฐ

ที่ทำให้ระบบคุณธรรม เป็นระบบหลักที่แท้จริงของระบบบริหารภาครัฐมากกว่าระบบอุปถัมภ์^๗

จากสถานการณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและเทคโนโลยี จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อกันเป็นเครือข่ายต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เนื่องจากสังคมโลกยุคใหม่เป็นสังคมไร้พรมแดน ดังนั้นการบริหารจัดการองค์การต่างๆ จึงต้องปรับตัวโดยการนำแนวทางการบริหารสมัยใหม่ปรับใช้ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรอยู่รอดตลอดจนมีความเจริญก้าวหน้า และสามารถที่จะแข่งขันกับนานาชาติได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเผชิญกับการแข่งขัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายต่อผู้บริหารข้าราชการ ว่าทำอย่างไรให้องค์กรอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืน เนื่องจากเป็นองค์กรที่ทำงานใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชนโดยตรง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางองค์กรประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการจนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ มีวิธีการบริหารจัดการอย่างไรจึงประสบความสำเร็จ โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบในการวิจัย และมีความประสงค์จะศึกษาว่า จะมีรูปแบบอย่างไรที่จะทำให้ การบริหารจัดการองค์การปกครองส่วน

^๗ ปธาน สุวรรณมงคล, การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้าแก่นจันทร์, ๒๕๕๘), หน้า ๕๕-๕๙.

ท้องถิ่นด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหรือยกระดับคุณภาพงาน เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กรตามสมควร

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการจนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี

๒. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

๑. พื้นที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเภทเทศบาล ตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ จนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี ดังนี้ ๑) เทศบาล

ตำบลนาข่า อำเภอมัญจาคีรี รางวัลการบริหารจัดการที่ดี ปี ๒๕๕๕ ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลสวนหม่อน อำเภอมัญจาคีรี รางวัลบริหารจัดการที่ดี และได้รับรางวัลดีเด่นพร้อมโล่เกียรติยศ ปี ๒๕๕๕ ๓) เทศบาลตำบลโนนศิลา อำเภอโนนศิลา รางวัลผ่านเกณฑ์การบริหารจัดการที่ดี ปี ๒๕๕๖ และ ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน อำเภอหนองเรือ ได้รับรางวัลผ่านเกณฑ์การบริหารจัดการที่ดี ปี ๒๕๕๖

๒. กลุ่มเป้าหมาย (Target Groups) จำนวน ๖๐ คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (Patton)^๔ โดยเลือกกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ๑) ตัวแทนผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒) ตัวแทนข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓) ตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลเน้นที่การตีความสร้างข้อสรุปอุปนัย (Analytic Induction) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนการวิเคราะห์สรุปอุปนัยนั้น ผู้วิจัยตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น เมื่อได้เห็นหรือสังเกตหลายๆ เหตุการณ์แล้ว จึงลงมือสรุปเป็นการพิจารณาลักษณะร่วมกันของข้อมูลรูปธรรมเพื่อสรุปพร้อมลักษณะดังกล่าวตามหลักอุปนัย (Induction) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

^๔ Patton, M., *Qualitative evaluation and research methods*, (Beverly Hills, CA : Sage, 1990), pp. 169-186.

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔. ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบ สรุได้ ดังนี้
ขั้นตอนที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ จนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี กลุ่มเป้าหมาย รวม ๖๐ คน ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการท้องถิ่น แห่งละ ๑๐ คน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแห่งละ ๕ คน ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลนาข่า อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น องค์การบริหารส่วนตำบลสวนหม่อน อำเภอมัญจาคีรี เทศบาลตำบลโนนศิลา อำเภอนโนศิลา และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ซึ่งแบ่งเป็นสองชุด ชุดที่ ๑ สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการท้องถิ่น และชุดที่ ๒ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร (Activity Record) แบบบันทึกภาคสนาม

ขั้นตอนที่ ๒ เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกวิเคราะห์เอกสาร แบบบันทึกภาคสนามและผลจากการศึกษาตามขั้นตอนที่ ๑ ผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างรูปแบบการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำเข้าสู่อการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาล

และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายคือ ตัวแทนผู้บริหาร ข้าราชการ สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ศึกษา จำนวน ๑๐ คน ด้วยการสนทนากลุ่ม เครื่องมือคือ โครงร่างรูปแบบ และประเด็นสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ ๓ เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือคือ รูปแบบ และแบบประเมิน ผู้วิจัยได้ใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ ประเมินและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม รูปแบบที่น่าเสนอต่อสังคม เพื่อให้ผลการวิจัยถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น

๔. สรุปผลการวิจัย

การประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสมในภาพรวมทุกๆ ด้าน ได้แก่ ความจำเป็นที่ต้องมีรูปแบบหลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป้าหมายของรูปแบบองค์ประกอบการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งรูปแบบสามารถนำไปใช้ได้จริงพบว่า ความเหมาะสมความถูกต้องภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = ๔.๘๙$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. = ๐.๑๒$) แปลผลระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๐ ซึ่งเป็นระดับมากที่สุด จากเกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑-๕.๐๐ หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินความสอดคล้องปรากฏว่า ผลรวมของคะแนนความสอดคล้อง จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวมทั้งหมด ($\Sigma R = ๖.๗๑$) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = ๐.๙๕) แปลผลมีความสอดคล้อง คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๘๕ ซึ่งอยู่ในระดับสูง จากเกณฑ์การยอมรับค่าดัชนีความสอดคล้องที่ใช้อยู่ ๐.๕๐ ขึ้นไป

ผลการประเมินความเหมาะสมความถูกต้องและความสอดคล้องรูปแบบ พบว่า ประเด็นการประเมินภาพรวมทุกข้อ มีความถูกต้องความเหมาะสมและมีความสอดคล้องในภาพรวมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๒ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ออกแบบการพัฒนา รูปแบบ ผ่านกระบวนการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิผล โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบและการประเมินรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย จนสามารถนำรูปแบบที่ได้จากผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ยกกระดับคุณภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ผลจากการวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการที่

ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญของหลักการบริหารจัดการหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือลำดับก่อนหลังขององค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันที่ตีภายใต้เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาลทุกด้าน มีความสมบูรณ์เป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงใช้หลักคุณธรรมของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งให้ความสำคัญทางด้านจิตใจ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้แนวคิดหลักธรรมาภิบาลมีความสมบูรณ์เป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น เป็นการใช้คุณธรรมนำความรู้ รายละเอียดดังนี้

๑. การส่งเสริมพัฒนาความรู้ที่เป็นคุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการท้องถิ่น ให้มีความรู้ความรอบรู้ ความรอบคอบ มีความระมัดระวังในการใช้ความรู้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นตน เหมาะสมกับวัฒนธรรมในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ได้ หมายถึง นอกจากจะส่งเสริมความรู้ที่ใช้เฉพาะในการปฏิบัติงานแล้ว ต้องส่งเสริมความรู้ที่เป็นคุณธรรม จริยธรรมทางพุทธศาสนา โดยผู้วิจัยขอยกความรู้ที่เป็นคุณธรรมส่วนหนึ่งที่สอดคล้องกับหลักธรรมของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ สปัปฐิสธรรม ๗ ธรรมของผู้บริหาร สรุปเป็นคำจำกัดความให้กำหนดง่ายๆ ว่า รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาล รู้สังคม รู้บุคคล เป็นกุศลธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นคนดี

๒. การปฏิบัติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและความไม่ประมาท มีความพอเพียง มีความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวางแผนงานที่มุ่งส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่น ปฏิบัติในทางที่ถูกต้องชอบธรรม มีความอดทนอดกลั้น ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เอื้ออาทรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานอย่างมีความสุข

๓. การส่งเสริมข้าราชการท้องถิ่นให้มีความ پاکเพียร มีความอุตสาหพยายามทำงานหนัก ขยันหมั่นเพียร มีจิตสำนึกพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น โดยการใช้ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยตนเองให้ได้มากที่สุดและสร้างความมั่นคงให้ชีวิตวันนี้และวันหน้า

๔. การส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่นทำงานด้วยจิตสำนึกรับผิดชอบ กล้าที่จะรับผิดชอบในการกระทำของตน กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๕. การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ของงานที่ได้ปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพจนบรรลุผลสำเร็จ และความสำเร็วจนั้น เป็นผลอันเนื่องมาจาก ความสามารถของหน่วยงานความ پاکเพียร อุตสาหพยายาม และความซื่อสัตย์จริงใจ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยของข้าราชการท้องถิ่น ภายใต้ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องสมบูรณ์

๖. เป็นการประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของข้าราชการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นการประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมของข้าราชการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ทุกขั้นตอนหมายถึง หน่วยปฏิบัติงานต้องมีความรับผิดชอบงานที่ดำเนินการอยู่ทำงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องหรือนำมาเป็นปัจจัยสำคัญในการวางแผนงานต่อไป

๗. การประเมินผลที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้โดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ให้ข้าราชการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงโดยสะดวกเพื่อร่วมตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นได้ หลายช่องทาง

๘. การประเมินผลที่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในความถูกต้องสมบูรณ์ เหมาะสมและความคุ้มค่าของโครงการกิจกรรมต่างๆ โดยองค์กรต้องสำรวจความพึงพอใจที่หลากหลายประเภท และช่องทาง

๕. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะเกิดขึ้นได้มากน้อยระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ๒ ประการ ได้แก่ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม โดยมีลักษณะเป็นคุณธรรมนำความรู้ หรือความรู้ที่เป็นคุณธรรมจริยธรรม ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ มีการวางแผนงานที่ส่งเสริมพัฒนาความรู้ที่เป็นคุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการท้องถิ่นให้มีความรู้ ความรอบรู้ ความรอบคอบ มีความระมัดระวังในการใช้ความรู้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kouzes & Posner^๙ ที่พบว่า ผู้นำต้องส่งเสริมพัฒนาความรู้ และแนวคิดในการทำงานแก่บุคลากร เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Likert^{๑๐} ที่ได้เสนอไว้ว่า การบริหารที่จะประสบความสำเร็จ ผู้นำจะต้องเป็นผู้ให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นทุกท่านล้วนให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้วยการเสริมสร้างความรู้ และคุณธรรมให้กับบุคลากร เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานและสอดคล้องกับบุชรา วงศ์รักศักดิ์^{๑๑} ที่พบว่า ด้านมุ่งสร้างความรู้ต้องส่งเสริม

คุณธรรมความรู้แนวคิด วิธีการทำงาน คอยเป็นที่ปรึกษาให้บุคคลากร กระจายข่าวสารในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้พื้นฐานคุณธรรมให้บุคคลากร และประชาชน ทั้งนี้ต้องเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้ของบุคลากรเป็นอันดับแรก ดังที่ พระครูวิชิตคุณพิพัฒน์^{๑๒} ศึกษาพบว่า การบูรณาการตามกรอบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลจะต้องมองในแง่ของคุณลักษณะของผู้ปกครองที่ประกอบด้วย หลักธรรมหรือประกอบด้วยภาวะผู้นำเป็นพื้นฐาน

๒. เงื่อนไขคุณธรรม การวางแผนที่มุ่งส่งเสริมให้ข้าราชการท้องถิ่นปฏิบัติในทางที่ถูกต้องชอบธรรมมีความอดทนอดกลั้น ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เอื้ออาทรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การดำเนินการที่มุ่งส่งเสริมข้าราชการท้องถิ่นให้มีความพากเพียรมีความอุตสาหพยายามทำงานหนักขยันหมั่นเพียรมีจิตสำนึกพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นสอดคล้องกับวีระศักดิ์ สมยานะ^{๑๓} ที่พบว่า ประเภทของคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการของ อบต.

^๙ Kouzes, J. M., & Posner, B. Z., *The Leadership Challenge*, (San Francisco : Jossey Bass, 2004), p. 21.

^{๑๐} Likert Rensis, R., *New Patterns of Management*, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1961), p. 223.

^{๑๑} บุชรา วงศ์รักศักดิ์, “ภาวะผู้นำการบริหารงานท้องถิ่นไทยสู่ความเป็นเลิศ”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๕๕.

^{๑๒} พระครูวิชิตคุณพิพัฒน์, “การบูรณาการหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธในการบริหารจัดการภาครัฐ”, *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙) : หน้า ๔๖.

^{๑๓} วีระศักดิ์ สมยานะ, “คุณธรรมของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาธุรกิจชุมชน ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่”, *วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ*, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ (ธันวาคม ๒๕๕๕) : หน้า ๖๘.

อันเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของการบริหารองค์กร อนาคต. ความโปร่งใสคือ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตอดทน อดกลั้น รับฟังความคิดเห็น เอื้ออาทร ส่วนคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีการนำไปประยุกต์ใช้ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น โดยที่ความขยันหมั่นเพียร ความสามารถพึ่งตนเองได้ คือ การที่คนสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่เป็นภาระของคนอื่นมากเกินไปในทุกด้าน โดยมีความสมดุล ความพอดีในชีวิตและต้องสอดคล้องกันระหว่าง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ จิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการพึ่งตนเองเป็นการเสริมสร้าง แรงงานให้ดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการกับ ชีวิตให้เหมาะสมกับสิ่งต่างๆ เช่น คน สังคม ธรรมชาติ โดยไม่มุ่งเน้นในการแข่งขัน แต่มุ่งความเป็นอิสระ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การพึ่งตนเองเป็นการมองปัญหาต่างๆ และคอยตัดสินใจแก้ไขด้วยตนเอง นอกจากนี้การพึ่ง ตนเองไม่ได้หมายถึงคนๆ เดียวหรือกลุ่มเดียวจะพึ่ง ตนเองได้โดยสมบูรณ์ต้องพึ่งกลุ่มอื่นด้วย

๖. ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑.๑ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการที่ดี และนำแนวคิดหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผสมผสานกับแนวคิดหลักธรรมาภิบาล โดยใช้ เงื่อนไขคุณธรรม และความรู้ที่เป็นคุณธรรม จริยธรรมของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปัจจัย สนับสนุนให้หลักธรรมาภิบาลมีความสมบูรณ์เป็น มาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่ม

ประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่เป็น ประโยชน์ต่อประชาชนที่มารับบริการ

๑.๒ ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกระดับ ทุกส่วนราชการ และทุกกิจกรรม ด้วยการบริหารจัดการที่มีการ ปฏิบัติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและ ความไม่ประมาทมีความพอเพียง โดยเฉพาะด้าน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยจัดสรรกำลัง บุคลากรที่เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร โดยการคัดเลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยี ระบบสื่อสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพประหยัดและคุ้มค่า เหมาะสมกับการ ใช้งานและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้สามารถ พึ่งตนเองได้เพื่อที่จะใช้ความสามารถและพัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ใช้ชีวิตปกติ เรียบง่ายตามกำลังความสามารถตนเอง ไม่ฟุ้งเฟ้อ เพื่อเป็นแบบอย่างขยายสู่ชุมชนต่อไป ซึ่งจะส่งผล ต่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปทดลองใช้อย่างเต็มรูปแบบ หรือนำ ไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของบริบท และความพร้อมของทรัพยากร เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารของหน่วยงานหรือ เจ้าหน้าที่ขององค์กรตามสมควรในแต่ละองค์กร เป็นแนวทางสร้างแรงจูงใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการ และเข้าร่วมโครงการประกวด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการ ที่ดีของสำนักงานการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ นอกจากการใช้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผสมผสานหรือเป็นปัจจัยสนับสนุนให้หลักธรรมาภิบาลมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรจะศึกษาและพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำหลักการบริหารจัดการตามแนวคิดของประเทศทางตะวันออกมาปรับใช้ ควบคู่กับการบริหารจัดการตามแนวคิดของประเทศตะวันตก กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือผสมผสานแนวคิดการบริหารจัดการทางตะวันออกและทางตะวันตกเข้าด้วยกัน หรือผสมผสานการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับด้านจิตใจ (ตะวันออก) กับด้านวัตถุ (ตะวันตก) เข้าด้วยกัน โดยเฉพาะหน่วยงานและบุคลากรของหน่วยงาน อาจนำการบริหารจัดการแนวทางคุณธรรม แนวทาง

ทศพิธราชธรรม แนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางและดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายทั้งหมดนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้แนวโน้มการบริหารจัดการของไทยในอนาคต โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีทิศทางที่ชัดเจนเป็นระบบมั่นคง และยั่งยืนถือเป็นแนวทาง (Guideline) มรรควิธี (Means) ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด (Ultimate Goal) คือประเทศชาติและประชาชน เป็นสุขอย่างมั่นคง ยั่งยืน

๒.๒ ควรมีการวิจัยและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการจนได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติของหน่วยงานและข้าราชการท้องถิ่น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

ปธาน สุวรรณมงคล. **การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้าแก่นจันทร์, ๒๕๕๘.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)**. กรุงเทพมหานคร : พรี่เมียร์โปร, ๒๕๕๒.

สำนักคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. **กฎหมาย (ระเบียบเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง, ๒๕๕๗.

(๒) วารสาร :

คะนอง โสดา. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนึ่ง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. **วารสารวิชาการธรรมทรศน์**, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙).

พระชนนันท์ ฐานุตโตโร (ชัยชาติ). “การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์”. **วารสารวิชาการธรรมทรศน์**, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๙).

พระครูวิชิตคุณพิพัฒน์. “การบูรณาการหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธในการบริหารจัดการภาครัฐ”. **วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม**, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๙).

วีระศักดิ์ สมยานะ. “คุณธรรมของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาธุรกิจชุมชนประจำองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่”. **วารสารการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ**, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ (ธันวาคม ๒๕๕๕).

(๓) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย :

บุษรา วงศ์รักศักดิ์. “ภาวะผู้นำการบริหารงานท้องถิ่นไทยสู่ความเป็นเลิศ”. **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๕.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. แหล่งที่มา : <http://www.nesdb.go.th>. [๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗].

๒. ภาษาอังกฤษ

(1) Book :

Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. **The Leadership Challenge**. San Francisco : Jossey Bass, 2004.

Likert Rensis, R. **New Patterns of Management**. New York : McGraw-Hill Book Company, 1961.

Patton, M. **Qualitative evaluation and research methods**. Beverly Hills. CA : Sage, 1990.

(2) Journal :

Oates, W. “An Essay on Fiscal Federalism”. **Journal of Economic Literature**, Vol. 37 (1999).

